

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ MRG5980007

ชื่อโครงการ ผลตอบแทนการศึกษา คุณภาพชีวิตการทำงาน และ
นโยบายอาชีวศึกษาทางเลือกสำหรับครัวเรือนยากจน

ชื่อนักวิจัยและสถาบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิติมา พลับพลึง
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

อีเมล: thitima.plu@rmutr.ac.th

ระยะเวลาโครงการ: 1 ปี 6 เดือน

บทคัดย่อ:

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของรายได้ อาชีพ และค่านวนหาอัตราผลตอบแทนภายในของการลงทุนทางการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่างสายอาชีวศึกษาและสายสามัญ 2) ศึกษาโอกาสและแรงจูงใจในการตัดสินใจศึกษาต่อของบุตรในครัวเรือนยากจนหลังสำเร็จการศึกษาภาคบังคับทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส. 3) ศึกษามิติเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการตัดสินใจเรียน ชีวิตระหว่างเรียน และคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้เรียนสายอาชีวศึกษา และ 4) พัฒนามาตรการทางการคลังเพื่ออาชีวศึกษาที่มีความเหมาะสมกับคนยากจนในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา การศึกษานี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นแรงงานที่มีอายุ 15-45 ปี ในฐานข้อมูลการสำรวจแรงงานและการมีงานทำ (labor force survey) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2558 และจากแบบสอบถามครัวเรือนซึ่งมีบุตรกำลังศึกษาอยู่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 607 ครัวเรือน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้นปีที่ 3 (สายอาชีวศึกษา) จำนวน 308 ครัวเรือน และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เรียนอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและทำงานมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 2 ปี โดยมีอายุระหว่าง 20-45 ปี จำนวน 11 คน ใน 4 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม นครนายก สุพรรณบุรี และพิษณุโลก ผลการศึกษานี้มุ่งเน้นอธิบายช่วงเวลาชีวิตของผู้เรียนอาชีวศึกษาตั้งแต่อ่อนตัดสินใจว่าครัวเรือนควรตัดสินใจให้บุตรศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.3) จะคุ้มค่ามากกว่าสายสามัญ (ม.6) เนื่องจากอัตราผลตอบแทนภายในของผู้เรียน ปวช.3 จะสูงกว่า ม.6 แต่สำหรับครัวเรือนยากจนมีรายได้น้อย ขาดสภาพคล่องทางการเงิน อาชีพที่มีรายได้ต่ำ มีความเอาใจใส่บุตรน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนสายอาชีวศึกษาจะมีโอกาสสูงที่จะสนใจต่อมาตรการการคลังเพื่ออาชีวศึกษาและเปลี่ยนแปลงการ

ตัดสินใจในจากสายสามัญหรือไม่คิดจะศึกษาต่อมาเรียนสายอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40 โดยผู้เรียนอาชีวศึกษาต้องชอบหรือมีความถนัดในสาขาวิชาที่เลือกเรียน เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงสามารถหารายได้ระหว่างเรียน หลังจากเรียนจบหางานทำได้ทันทีในหน่วยงานแต่ละภาคส่วนและผู้เรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษาจะมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีมีโอกาสประสบความสำเร็จในอาชีพ โดยเฉพาะผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจส่วนตัว ดังนั้นรัฐควรนำมาตรการการคลังเพื่ออาชีวศึกษามาทดลองใช้ในประเทศไทย เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ครัวเรือนยากจน และเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาตามนโยบายรัฐบาล เนื่องจากนโยบายดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาได้รับอัตราผลตอบแทนทางการศึกษาเพิ่มขึ้น และมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีหลังสำเร็จการศึกษา

คำสำคัญ : ผลตอบแทนการศึกษา อาชีวศึกษา คุณภาพชีวิตการทำงาน ครัวเรือนยากจน

Abstract

Project Code : MRG5980007

Project Title : Return to Education, Quality of Working Life and Vocational Education Policy Choice for Poor Households

Investigator : Assistant Professor Dr.Thitima Plubplueng
Faculty of Business Administration
Rajamangala University of Technology Rattanakosin

E-mail Address : thitima.plu@rmutr.ac.th

Project Period : 1 year and 6 months

Abstract:

The purposes of this study were to 1) analyze and compare the differences of incomes, occupations, and estimate internal rates of return to education investment of lower secondary education and upper secondary vocational education and of general education graduates, 2) study the opportunities and motivations for continuing education upper secondary vocational education and post-secondary vocational education graduates in poor households, 3) examine the qualitative dimension of educational decision making, study life, and quality of working life of vocational graduates, and 4) develop the proper financial measure for vocational study for the poor to increase the educational opportunities. The sample of this study collected from labor force survey of the National Statistics of Thailand 2015, questionnaire and in-depth interview, accordingly was the labors aged 15-45, 607 lower secondary education student households, 308 upper secondary vocational education student households, and 11 vocational education graduates with at least 2 year work experiences aged 20-45 from Nakornpathom, Nakornnayok, Suphanburi, and Pitsanulok provinces. The results described life during vocational education before deciding that it was worth for households to let their children continue their education more in vocational education than in general education because

of higher internal rates of return. For the poor with low income households with less child care but good attitudes towards vocational education, they would be more interested in financial measure for vocational education and 40% of them ignored in general education. This was possible if the vocational students loved or were good at that field of study, learned by doing, could make money during studies, find work immediately in each sector. The vocational graduates would have good quality of working life, and would be successful in their careers, particularly business owners. The government, therefore, should bring the financial measure for vocational education into Thailand to increase opportunities for the poor households and raise the proportion of vocational students according to the government policy since such policy would give more educational returns to the vocational students and let them have good life quality after graduating.

Key words: Return to education , Vocational education, Quality of working life, and Poor households